

پرستاری بهداشت جامعه

گرایشی که از آن غفلت شده است

ترجمه: محترم طلوعی

کارشناس ارشد مدیریت پرستاری - عضو هیات علمی

Reference:

Salmon, E. Marla: *Public Health Nursing: The Neglected Speciality. Nursing outlook*. Vol. 37, No. 5, 1989

ارزش‌ها و فرضیات

آنچه که محتوای آموزشی را تشکیل می‌دهد، ارزش‌ها و فرضیاتی است که آموزش بر مبنای آنها، پی‌ریزی شده است. این ارزش‌ها و فرضیات، فرهنگ حاکم بر کلیه جوانب یک سازمان و حتی نحوه عضویت در آن را، تعیین می‌کنند.

اگر قرار است آموزش پرستاری در زمینه بهداشت جامعه، پاسخگوی نیازهای کارکنان این رشته باشد، بایستی ارزش‌ها و فرضیاتی که اساس آموزش پرستاری را تشکیل می‌دهند، در اینجا نیز به طور دقیق در نظر گرفته شوند.

جهت درک این نکته که، "چگونه ارزش‌ها و فرضیات پرستاری، آموزش بهداشت جامعه را تحت تأثیر قرار می‌دهد"، ضروری است که آنها را آگاهانه با ارزش‌ها و فرضیات بهداشت جامعه مقایسه کرد، تا نقاط ضعف و اختلاف آنها دقیقاً مشخص شود.

بدون چنین تحلیلی، تغییرات و تحولات در جنبه‌های دیگر آموزش فقط می‌تواند ظاهری و سطحی باشد. شاید مهمترین و تنها ارزشی که بین پرستاری و بهداشت جامعه مغایر به نظر می‌رسد آن است که، پرستاری به منافع فرد و خانواده اولویت می‌دهد ولی بهداشت جامعه، جامعه را در اولویت قرار می‌دهد.

به طور سنتی، آموزش پرستاری در پی برآوردن نیازهای فرد و خانواده بوده است، حال آن که بهداشت جامعه درصدد بوده تا کمترین امکانات را در خدمت منافع کل جامعه درآورد.

در پاییز سال ۱۹۸۸، انستیتو پزشکی آمریکا، گزارشی تحت عنوان "آینده بهداشت جامعه"، منتشر کرد، که حاصل دو سال تحقیق بود. نتیجه این تحقیق، حاکی از آن بود که سیستم بهداشت جامعه آمریکا دچار بی‌نظمی است و نیازمند تغییرات اساسی در امور اجرایی و آموزش می‌باشد.

در میان مطالب مطروحه در این گزارش، موضوعی در زمینه کمبود آموزش در بهداشت جامعه، بین کارکنان این رشته به چشم می‌خورد. بدین ترتیب، این گزارش بازنگری جدی در روش‌های تعلیم و تربیت متخصصین بهداشت جامعه، به ویژه از نظر توانایی آنها در رهبری و هدایت بهداشتی را گوشزد می‌نماید.

گزارش انستیتو پزشکی، به طور اختصاصی به کیفیت آموزشی پرستاران در زمینه بهداشت جامعه و به ویژه نقش رهبری ایشان نمی‌پردازد؛ چرا که پرستاران تنها گروه شاغل در بهداشت جامعه، نیستند اما با این وصف، بیشترین تعداد را به خود اختصاص می‌دهند. این امر تعمق در مورد آموزش ایشان را ضروری می‌کند.

از طرفی، اگرچه ترویج بهداشت موجود نزدیکی بیشتر پرستاری و بهداشت جامعه گردید است، اما سازماندهی اولیه پرستاری متوجه "مراقبت و درمان می‌باشد، که با اهداف کل بهداشت جامعه - اهدافی که در جهت شناخت پیشگیری به موقع، عوامل مخاطره‌آمیز است مغایرت دارد.

آموزش پرستاری در همه سطوح، اغلب به طور سنتی، آموزش پرستاری در بیمارستان برآوردن نیازهای فرد و خانواده بوده است؛ حال آن که بهداشت جامعه درصدد بوده تا کمترین امکانات را در خدمت منافع کل جامعه، درآورد.

این فرض استوار است که مراجعین با مشکلاتی به انستیتو پرستاری مراجعه می‌کنند و این مشکلات، پایه فعالیت پرستار خواهند بود. و انستیتو مسوولیت فراهم کردن تدابیر و وسایل مورد نیاز پرستاران را به عهده دارد. اما در بهداشت جامعه، فرد مراقب گروه‌های در معرض خطر است، اعضاء گروه را مشخص می‌کند و تدابیر اجتماعی لازم را می‌اندیشد.

پرستاری و بهداشت جامعه از نظر اعتبار حرفه‌ای، با هم تفاوت دارند. پرستاری برای افرادی که در برخورد فرد با فرد مهارت دارند، ارزش بالایی قابل است. برای بسیاری از مربیان این رشته، ارزیابی یک پرستار خوب، بر این اساس است که، وی چگونه با تک تک

با بررسی برنامه‌های آموزش پرستاری، می‌توان نقاط نیازمند تغییر را، شناسایی و مورد تجدید نظر قرار داد. این تغییرات بایستی مطابق با واقعیات فعلی جامعه باشد.

مراجعه رفتار می‌کند؟

اما از نظر بهداشت جامعه، توانایی شغلی به نقش‌های غیرمستقیمی برمی‌گردد که کارکنان فعال این رشته بازی می‌کنند، نظیر برنامه‌ریزی، سازماندهی اجتماعی، بیمارابایی، نظارت بهداشتی و فعالیت سیاسی.

این ارزش‌های متفاوت، چگونگی اندیشه و پاداش‌های کارکنان را شکل می‌دهد. هم‌چنین دید مریبان را در تأثیر و القاء تدریجی به دانشجویان، با در نظر گرفتن وظایف و مشاغل آینده آنها ترسیم می‌کند.

تفاوت دیگر، مربوط به ارتباطات اولیه مقرراتی است. برای پرستاری، روند تحصیلی و حرفه‌ای کردن به طور قوی بر پرستاری متمرکز شده است. دانشجوی پرستاری اغلب با مریبان پرستاری، دانشجویان پرستاری و دیگر پرستاران رابطه دارد، حال آن‌که در بهداشت جامعه، فرد با دیگر رشته‌ها و شاخه‌های شغلی و تحصیلی در ارتباط است.

آینده آموزش پرستاری بهداشت جامعه:

آموزش برای پرستاری بهداشت جامعه به نقطه عطف خود رسیده است. چراکه فشارهایی از داخل و خارج حوزه پرستاری در جهت ایجاد تغییر در آموزش پرستاری، اعمال می‌شوند. مطالعات اخیر، وجود اختلاف بین نیازهای عمومی و آموزش را نشان می‌دهند.

گزارشات انستیتو پزشکی آمریکا در مورد بهداشت عمومی موجب آگاهی جدیدی گردیده است و ضرورت توسعه در سیستم مدیریت را ذکر می‌کند. اکنون آموزش پرستاری، جهت خود را در پرستاری بهداشت جامعه آینده یافته است. توصیه‌هایی که در پی می‌آید، تغییرات مورد نیاز را در راستای تجدید بنا، گوشزد می‌نماید.

هرگونه تلاشی در جهت تغییر، بایستی که همراه با مفهوم جدیدی از این حرفه باشد. نکته دیگر این‌که، پرستاران بایستی نقش رهبری را در بهداشت جامعه ایفاء کنند. این مطلب، همکاری و توجه پرستاران را به دنبال خواهد داشت، و هم‌چنین آینده شغلی مناسبی را فراروی آنان خواهد گسترده.

تغییر، حرکتی به سوی بهبود:

با بررسی برنامه‌های آموزش پرستاری، می‌توان نقاط نیازمند تغییر را شناسایی و مورد تجدید نظر قرار داد. این تغییرات، بایستی مطابق با واقعیات فعلی جامعه باشد، این تغییر می‌تواند دانشجویان و تیم‌های شاغل را نیز شامل شود. تغییر، موجب تأثیر در فعالیت‌های ایشان می‌گردد که در نتیجه، انعکاس آن در جامعه دیده خواهد شد.

یکی از ضروریات تغییر، هماهنگ‌سازی برنامه‌های آموزشی، با معضلات بهداشتی می‌باشد. ارایه درس‌های جدید در پرستاری، درس مشترک در دانشکده بهداشت، به کارگیری مهارت شغلی، مشاوره و استفاده از طب پیشگیری می‌تواند حاصل احتمالی هماهنگی و همکاری فوق باشد.

در این راستا ضروری است که، دانشکده‌های پرستاری خود را به منابع موجود پرستاری محدود نکنند، چراکه برای کسب رهبری و اعتبار، نیاز به آن است که پرستاری بهداشت جامعه از نظر علمی و درجه دانشگاهی به سطح بالایی ارتقاء یابد. ■